

Kunnskapsdepartementet
Postboks 8119 Dep.
0032 OSLO

Dok. nummer 24/05631-8
Deres referanse:
Vår dato: 16.05.2024
Vår referanse: Ann Marit Roterud

Høringssvar fra Universitetet i Sørøst-Norge om forslag til ny universitets- og høyskoleforskrift

Universitetet i Sørøst-Norge (USN) viser til høringsbrev fra Kunnskapsdepartementet med forslag til ny struktur for forskrifter til ny universitets- og høyskolelov og forslag til ny universitets- og høyskoleforskrift, datert 19. mars 2024 med høringsfrist 21. mai 2024.

USN støtter forslaget til ny forskriftsstruktur som innebærer tre forskrifter med et målgruppe-perspektiv. Det er USNs vurdering at endringen vil gjøre det mer brukervennlig, og bidra til at det blir enklere for alle parter å få oversikt over hva som er gjeldende bestemmelser på de ulike områdene. I det følgende vil USN gi innspill til noen av de innholdsmessige endringene som er foreslått i høringsnotatet. Utover disse har USN ingen merknader.

Struktur i ny universitets- og høyskoleforskrift

USN støtter forslaget til hvilke forskrifter som skal inngå i den nye universitets- og høyskoleforskriften.

Når det gjelder forslaget til kapitteinndeling ønsker USN å spille inn at kapittel 2 Grader og faglig godkjenning bør deles inn i to kapitler, slik at reguleringen av grader med dagens to forskrifter inngår i et kapittel og forskrift om faglig godkjenning plasseres i et eget kapittel. Bakgrunnen for dette innspillet er at reglene om faglig godkjenning er rettet mot saksbehandling av søknader fra enkeltpersoner, mens reglene om grader og mastergrader er rettet mot institusjonene og rammene for de ulike gradene som kan tilbys. Det er flere av kapitlene som ikke inneholder mange paragrafer, og USN mener det vil være mer oversiktlig for leseren og målgruppene om nåværende forskrift om faglig godkjenning blir plassert i et eget kapittel.

Øvrige kapitler og struktur er etter USNs vurdering hensiktsmessig inndelt.

Kapittel 2 og reglene om mastergrader (nåværende mastergradsforskrift)

USN registrer at nåværende forskrifter i foreslått kapittel 2 skal revideres før de tas inn i ny universitets- og høyskoleforskrift. I den anledning ønsker USN også å gi innspill til nåværende mastergradsforskrift. USN viser til at det i profesjonsmeldingen pkt. 3.6.1 foreslås å sende på høring et forslag til krav om ett års relevant arbeidserfaring for opptak til spesialistsykepleieutdanningene (ABIOK) og jordmorutdanningen. Det fremgår følgende:

«For master- og videreutdanning innanfor spesialsjukepleiarutdanningane har det vore ueinigheit mellom tenestene og universiteta og høgskulane om det bør stillast krav om arbeidserfaring for å kome inn på utdanningane. I dei tidlegare rammeplanane for spesialsjukepleiarutdanningane var det sett krav om minst to års relevant yrkeserfaring for opptak til utdanninga. I dei gjeldande nasjonale retningslinjene for utdanningane er det ikkje fastsett opptakskrav. Av omsyn til læringa til studentane og pasienttryggleiken i

praksis, meiner regjeringa at det bør stilles krav om eitt års relevant arbeidspraksis for opptak til spesialsjukepleiarutdanningane (anestesi, barn, intensiv, operasjon og kreft) og jordmordutdanninga. Kravet vil medføre føreseielegheit for praksisfeltet og for utdanningsinstitusjonane. Sjølv om eitt år relevant arbeidspraksis vil utgjera dei nasjonale krava, er dette ikkje til hinder for at dei utdanningsinstitusjonane som ønsker det, kan sette krav til lengre arbeidspraksis for opptak. Det er naturleg at det er utdanningsinstitusjonane som vurderer kva for arbeidspraksis som er relevant. I utgangspunktet bør vurderinga legges til grunn at studenten har arbeidd som sjukepleiar i klinisk virke, utan spesifikke krav til fagretning.»

I dag regulerer mastergradsforskriften mastergrader på 120 studiepoengs omfang uten krav til arbeidserfaring, jf. § 3, samt erfaringsbaserte mastergrader av 90 eller 120 studiepoengs omfang som krever minst 2 års relevant yrkespraksis. USN viser i den sammenheng til brev fra KD til UHR datert 27. september 2023 der KD bl.a. avklarte følgende:

«Det er i utgangspunktet ikke anledning til å fastsette krav om yrkeserfaring for opptak til en mastergrad etter mastergradsforskriften § 3. Hovedskillene mellom mastergrader etter mastergradsforskriftens § 3 og § 5 går på ulikhet i målgruppen for studiene, og på statlige universiteter og høyskolars mulighet til å kreve egenbetaling (studieavgift) fra studentene.»

Det fremkommer videre at departementet vil gå gjennom forskriftene til loven, herunder også mastergradsforskriften, etter at ny lov om universiteter og høyskoler er behandlet. USN ønsker primært ikke å stille et opptakskrav om minst ett års arbeidserfaring for disse spesialistutdanningene, da vi mener at studentene vil få god praksiserfaring gjennom at utdanningen er svært praksisorientert. Et slikt krav innebærer en barriere for å kunne ta opp kandidater rett etter fullført grunnutdanning, og vil etter USNs vurdering ikke bidra til behovet for å utdanne flere kandidater med ønsket spesialistkompetanse i arbeidslivet. Dersom ett års arbeidserfaring likevel blir et minimumskrav ved opptak til ABIOK-utdanningene og jordmorutdanningen, ber USN om at minimum ett års relevant yrkeserfaring for disse utdanningene blir synliggjort i enten ett av de nåværende paragrafene eller i en ny paragraf, slik at rammene for disse videreutdanningene er i tråd med ønsket praksis.

Kapittel 5 om skriftspråk ved eksamen

USN støtter forslaget om å regulere skriftspråk ved eksamen i den nye forskriften som retter seg mot studentene. Reglene knyttet til målform ved eksamen har vært uoversiktlig og vanskelig tilgjengelig, da de har inngått i forskrift under et annet departement.

USN viser til forslaget om en innstramming av unntaksreglene i ny § 5-2. USN merker seg at det foreslås å gå bort fra gjeldende unntak for særlig omfattende eksamensoppgaver, der hvor fagterminologi mangler eller er ukjent for kandidatene i en målform, og det derfor kan være fare for misforståelser/feiltolkninger, og at vedlegg til eksamensoppgaver ikke trenger å være på begge målføre. USN er bekymret for virkningen av innstrammingen i andre ledd hvor det foreslås at det kun i bestemte eksamener kan vedtas unntak dersom andre særlige grunner taler for det. USN er av den oppfatning at unntaksreglene ikke bør begrenses i den grad at det ikke blir mulig å overholde i praksis. Enkelte emner har omfattende og komplekse eksamenssett/-oppgaver, og/eller mye fagterminologi som gjør at disse vil kunne være krevende å utarbeide i begge skriftspråk. I tillegg vil det kunne være ulike utfordringer knyttet til de digitale eksamensverktøyene hvor deler av den tekniske løsningen leveres av tredjepartsleverandører og hvor det ikke er teknisk mulig å legge til rette for begge skriftspråk. Når det gjelder vedlegg så vil dette kunne være en kopi eller utdrag forfattet av en tredjepart, som det vil kunne være urimelig eller feil å oversette (artikler, formler, tabeller o.l.).

USN merker seg at det i § 5-3 er fastsatt at klageinstansen for slike saker endres fra departementet til institusjonens nemnd for studentsaker. USN er enig i at det er hensiktsmessig, men vil samtidig bemerke at dette vil kreve mer ressurser i nemnda slik at saksbehandlingstiden ikke blir for lang.

Kapittel 6 om politiattest

USN mener det er et godt grep å flytte reglene om politiattest fra opptaksforskriften og inn i ny universitets- og høyskoleforskrift. Reglene for politiattest omhandler hovedsakelig saksbehandling etter opptak, og passer inn med de øvrige kapitlene, slik som kapitlet om skikkethetsvurdering. USN støtter en forenkling av saksbehandlingsreglene, og at regler som allerede følger av ny universitets- og høyskolelov eller andre

kapitler i den nye forskriften, tas ut slik at dobbeltregulering unngås. USN merker seg at det foreslås kun en frist å forholde seg til for innlevering av politiattest, uavhengig av om den er med eller uten merknader. USN støtter forslaget om én frist, men vil bemerke at en absolutt innleveringsfrist slik skal-regelen innebærer (og som også gjelder i dag), gir noen praktiske utfordringer da vi erfarer at et ganske stort antall studenter ikke leverer politiattest innen fristen og må purres på. Ut ifra ordlyden i ny § 6-3 første ledd om at studenten «ikke har rett til» å delta i praksis, forstår USN det slik at universitetet likevel kan la studenten delta i praksis dersom studenten leverer politiattesten for sent i forhold til fristen, men i god nok tid før praksis skal gjennomføres.

USN støtter ikke forslaget om å ikke videreføre dagens § 6-7 som regulerer konsekvensene av at studenten ikke kan delta i klinisk undervisning eller praksis. Selv om konsekvensen kan utledes av ny universitets- og høyskolelov § 11-12, mener USN dette er en viktig presisering som både tydeliggjør konsekvensen for studentene i forbindelse med at de ikke leverer politiattest i tide og må purres på.

USN foreslår at overskriften for ny § 6-4 er «Institusjonens behandling av politiattest *med merknad*», da det kun er politiattester som har merknader som skal saksbehandles etter denne paragrafen. Selv om dette kan leses ut av paragrafen, mener vi dette gir en mer presis angivelse av hva paragrafen regulerer.

USN støtter i utgangspunktet en forenkling av saksbehandlingsreglene som allerede følger av forvaltningsloven. USN mener imidlertid at forslaget i § 6-4 ikke gir tilstrekkelig regulering for saksbehandlingen i disse sakene. USN mener bl.a. at dagens regel som følger av opptaksforskriften § 6-8 andre ledd første punktum bør tas inn i ny § 6-4. Det at det er tydeliggjort at studenten har plikt til å medvirke til å opplyse saken ved å legge frem dokumentasjon om forhold som ligger til grunn for merknaden på politiattesten, har vært viktig å kunne vise til i saker hvor studenten ikke ønsker å bidra til å opplyse saken.

Videre mener USN at det fortsatt bør fremgå av forskriften hvilke dokumenter som skal legges ved i saken, selv om det følger av forvaltningsloven at en sak skal være godt nok opplyst før vedtak fattes, jf. dagens § 6-8 tredje ledd andre punktum. Dette for at også studenten skal forstå hva som kreves fremlagt i en politiattestsak. Med politiattesten skal det følge ei oversikt over innhold og rettleiing i den kliniske undervisninga/praksisstudia og ei vurdering av om studenten bør stengjast ute fra denne.

Kapittel 8 om Felles klagenemnd

USN støtter at oppgaven med å behandle klager etter offentlighetsloven blir flyttet til HK-dir.

Kapittel 9 om universiteter og høyskolars behandling av personopplysninger

I den interne høringsrunden ved USN er det kommet innspill om at det er behov for å tydeliggjøre hjemmelen til å innhente informasjon om statsborgerskap. Dette er ikke nevnt i forslaget til § 9-1, men ser ut til å ligge som et premiss for å kunne utføre våre plikter i forbindelse med innkreving av betaling fra studenter utenfor EU/EØS, samt rapportering til DBH i henhold til forslaget i ny § 10-4.

USN støtter forslaget i § 9-2 som gir adgang til å behandle personopplysninger ved bruk av videoopptak i praksisopplæring i lærerutdanningene, og stiller seg bak de vurderinger som må gjøres av universitetet i forkant av en eventuell bruk av videoopptak til dette formålet. USN støtter også at det kommer tydelig frem at barn og elever har reservasjonsrett. USN merker seg at det fremgår av høringsnotatet at «*for den ansatte i skolen og barnehagen vil bruk av video inngå som en del av avtalen om å være praksislærer/veileder*». USN legger til grunn at det nye hjemmelsgrunnlaget også innebærer at praksisstedet ikke kan motsette seg bruk av videoopptak dersom forutsetningene for slik bruk er oppfylt.

Vennlig hilsen

Pia Cecilie Bing-Jonsson
Rektor
Universitetet i Sørøst- Norge

Ann Marit Roterud
Seniorrådgiver
Avdeling for utdanning og studiekvalitet

Dokumentet er elektronisk godkjent og har derfor ikke håndskrevne signaturer.